KNJIŽNICA „MLADOSTI"
ZAGREB, POŠT. PRET. 109

UREĐUJE: M. UJEVIĆ

SVEZAK I

H. GHEON:

SLIKA o RANAMA SV. FRANJE

PREVEO

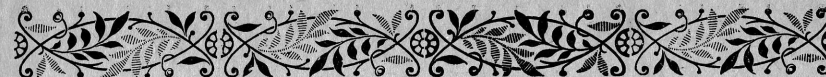
E. PALLUA.

ZAGREB 1926.

Serafinskom Svecu prigodom sedamstogodišnjice njegove smrti.

MLADOST

Sv. Franjo Asiški.

Javio se bljeskom zvijezde sjajne
Usred noći i oluje bijesne,
Javio se glasom pjesme bajne,
Štono rajem bolnoj duši bljesne.
Javio se, sav svijet zanio je
Rajskom pjesmom rajske duše svoje.

Zrake siplje kroz sve noći crne,
Svijetom leti kao mila jeka.
Tkogod k njemu suzne oči vrne,
Svak ze snađe, duši nađe lijeka,
On i našoj donio domaji,
Čim da svoju bolnu djecu raji.

»Ne ja, ne ja, Krist u meni živi!« —
Mogao je i on s Pavlom reći,
Zato mu se eto sav svijet divi,
I što dalje, to je Franjo veći.
Tim životom rađa Kruh Anđela,
To je život Isusova Tijela.

Zvijezdo sjajna i ja na te gledim
Brodeć morem ovoga života!
Pjesmo bajna, želim da te slijedim
Sve do u raj nebeskih divota!
Serafinski Oče! Zvijezdo! Pjesmo!
I pjesma serafinskih česmo!

Fr. Bono Zec.

Slika o ranama sv. Franje.

Mi ćemo vidjeti u ovoj četvrtoj slici okolo sv. Franje braću Anđela, Lava te dva anđela Gospodnja, od kojih je jedan glazbenik.

Šuma u Alvernskom brijegu. U sredini mali mostić iz granja položen preko potočića. Na lijevo kolibica sv. Franje.

I.

Kratka, polagana i priprosta glazba, koja crta strminu brijega i trud hodočasnika.

Ulazi Franjo, te neka braća, Anđeo i Lav, s desne strane.

Franjo (prije polaska mostu) :

Ne idite dalje, draga mala braćo, ti, brate Prvi iz Marinjana Asiškoga, ti brate Anđele Tankrede iz Riči-a, ti, brate Drugi, i ti brate Lave. Vi ste me htjeli slijediti i pomoći na tom dugom putu do Alverna, kamo sam se odlučio povući, da postim 40 dana u čast Gospodina Arkanđela i Svetog Mihajla. Za Isusa i Njegovu Svetu Majku. Hvala! (*Iza stanke*) : Gospodin Orlando, koji nam je ovaj brijeg darovao, poslao je ovamo svoje sluge, da priprave za svakog od nas kolibicu. Moja je eto tamo preko mosta ; vaše su na kraju ovog puta, u sjeni. Ne idite dalje, draga mala braćo, jer vas ovdje ostavljam, i jer je za vas vrijeme za odmor. Naš brat, tijelo, koje je stan sestre duše, i koje moramo ljubiti manje od duše, zaslužuje ipak neke obzire, i kada prolazi, u znoju, putem ravnim i laganim na kojem klupčice travom presvučene, mi mu ne možemo uskratiti njihovu upotrebu. Brate Prvi, brate Anđele, brate Drugi, brate Lave, sjednite, te me poslušajte. *(Svi sjednu na humak).* Ja sam na kraju mog kratkog života, a nisam učinio ništa znatnoga, jer sam, kako znadete, najnedostojniji od sve braće naše. Nije li to i vaše mnijenje ?

Brat Lav :

Brate Franjo, ja ću Ti kazati protivno, jer je protivno čista istina. Ali Ti bi me karao.

Franjo :

Brate Lave, Ti odviše voliš laskanje. To je tvoja mana; ali Bog Ti je ne će ubrojiti u grijeh, jer tvoje laskanje polazi iz čista srca. Dakle ja, najnedostojniji od sve braće naše, odlučio sam preuzetno da pokušam ovo malo godina života što mi preostaje, provesti što ću bolje moći. A da ne budem više napastovan, kao dosada danomice, da vam činim krivo djelom, propustom, riječima i mislima, ostavit ću vas i tijelom i duhom, te samo srcem ostati uz vas, a sve misli moje Bogu posvetiti. Možda ću tako olakšati teret što mi tako tišti leđa i, slijedeći u nekima stvarima Muku Gospoda Našega Isusa Raspetoga,

zaprijećiti odveć velike muke na drugoj strani života, kada ću prijeći vrhunac i kada ću morati polagati Bogu račune. Vi ćete se dakle udaljiti od mene koliko je to Providnost odredila, ne ostavljajući nikada ulaz vaših koliba, i ako ćete gdjekada čuti koji krik s moje strane, ne obazirite se na nj ; ja hoću biti slobodan, da mogu plakati nad mojim jadnim grijesima. Vi ćete onda misliti na vaše. Ti sam, brate Lave, Ti ćeš dolaziti jedamput na noć, s malo kruha i vode. Ti ćeš se morati približiti zatvorenih ustiju, te zaustaviti se na mostiću iz granja što je bačen na potok. Ti ćeš mi onda reći : Domine, labia mea aperies, kao pred službu, i ako Ti ja odgovorim, preći ćeš mostić, i doći do kolibe gdje ćemo zajedno izmoliti jutrenju. Ako Ti ja ne odgovorim, Ti ćeš ostaviti kruh i vodu, te se brzo vratiti. Jesi li razumio, brate Ovco ?

Brat Lav :

Jest, Oče. Hoću li smjeti opetovati ?

Franjo :

Ne, ne.

Brat Lav :

Ako je jak vjetar u lišću ?

Franjo :

Ne.

Brat Lav :

Hoću li barem smjeti počekati da vjetar prestane, i onda ?

Franjo :

Ne.

Brat Lav :

Ili da se Ti vratiš u se ? Ti si tako rastresen.

Franjo :

Ne, kažem Ti, brate ovco. Ja sam baš došao ovamo, da se rastresem od sveg što je od ovoga svijeta. Dao Bog, da budem uvijek rastresen. Ti si razumio!

Brat Lav :

Dobro, dobro!

Franjo :

Dođite svi, da vas blagoslovim *(Padnu ničice, a Franjo ih blagoslovi.)* Poslušajte pijev ptica i šum vode na kamenju. Bog nam je darovao ovu glazbu, da nas nauči šutjeti bar od vremena do vremena. Idite.

(On odlazi po mostiću, a braća odilaze na desno. Dok zapada Franjo pred svojom kolibom na lijevo pada ničice. Glazba mora ovdje označiti vrijeme koje prolazi.)

II.

(Par dana iza toga.)

Sv. Franjo na koljenima, slab, pred svojom kolibom, kraj šume :

Velika je to muka, Gospode. Oh, ja se ne tužim, ja ne ću nikada dosta oslabiti ovo smrtno tijelo. Ali što ću učiniti, ako ono ne će htjeti nositi do kraja puta dušu moju ? Po danu i po noći, ja postim i borim se, jer vrag znade kada me glad predobije ; on odabire taj čas, te se onda baca svom silom na me. Ipak ja se dižem na vrijeme za jutrenja, ja kasno liježem iza molitve, kojima dodajem takovih, kojih u knjigama nema. Da nema te dobre ptice, koja me budi šumom svojih krila, ja bi vazdan spavao ne misleći na Te. Ali, ako mi katkada dozvoli četvrt sata više to je sve, ona nikada ne zaboravlja da Ti ja moram služiti redovito i zdušno. — Oh, ja se ne tužim, ja to opetujem ; toliko više što moja duša, po Tebi ganuta, uzdiže često moje tijelo do vrhova bukva. Ali Gospode, kada natrag silazim....., osjećam kao neko poniženje. Ja tražim takovu duhovnu hranu mojoj duši, koja bi ujedno učvrstila moje tijelo. Gospode, ja sam pokušao nositi Tvoj križ : bio je pretežak za me. Pusti me da mislim na slavu beskonačnu sreću neizmjerno blaženih, u šumi vječnog života ! Je li to odviše za moj griješnički i pokajnički post ? Nije li mi dozvoljeno, da uzmem kap anđeoske jakosti na vrču gdje oni piju, a čiji tijek nikada ne presušuje ?

* * *

Oni Te vide. Oni Te vide. Oni Te vide.
Jedan, Trojedan.
Gospode, moja je duša naručje ljubavi za Te.
Kad ću Te vidjeti ?
Oni Te čuju. O Riječi ! Oni Te čuju.
Gospode, Tvoja Riječ nadilazi u vrijednosti neizmjerno blago riječi ljudske.
Da li ću Te čuti ?
Duše ljubavi, oni Te grle.
Gospode, produbi u meni posude, koje ništa zemaljskoga ne ispunja i koje će Tvoje usne jednim dahom ispuniti.
Dođi, o Gospode !

(Dolazi anđeo glazbenik.)

III.

Anđeo :

Franjo, od anđela glazbe, Ti ne ćeš dobiti no jednu notu, ali ta će Ti ispuniti srce u grudima, kao cjelina jedne pjesme. Slušaj dobro, i drži se za zemlju. Tako počinje za onog, koji opravdan ulazi u kraljevstvo, koje Ti želiš, ova vječna melodija, koja se pjeva pred Bogom. Čuj dakle.

(Jedna jedina nota gusle po žici, koja se uspinje i od koje u daljini nastaje čitava melodija.)

Franjo :

Još, još ! Moja se duša oslobađa i uspinje..., a moje je tijelo zadržava. Još ! — Ne, ne. Ako vaš luk siđe na koju drugu notu, žica će puknuti i ja ću poginuti. Gospode, Gospode ! —

(Zvuk je zaustavljen, a Franjo ostaje u zanosu. Anđeo se lagano povlači. Iza jednog časa ulazi brat Lav.)

IV.

Brat Lav (na ulasku mosta.)

Domine labia mea aperies. (*Tišina.*) Domine labia mea aperies *(opet tišina.)* Domine labia mea aperies. *(Opazi Franju)* Oh *(Tiho prelazi mostić.)*

Franjo :

Tko si Ti, moj Bože, Bože, Bože preslatki ?
A tko sam ja, neznatni crvić, Tvoj beskorisni sluga ?

(Glas sličan glazbi odgovara izdaleka a svjetlo nastaje u granju. Franjo ispruži ruke. Brat Lav napreduje malo)

Tko si ti, Bože moj, Bože preslatki ?
A tko sam ja, neznatni crvić, Tvoj beskorisni sluga ?

(Glas odgovara, on pruža ruke. Brat Lav stupa još napred.)

Tko si Ti, Bože moj, Bože preslatki ?
A tko sam ja, neznatni crvić, Tvoj beskorisni sluga ?

(Glas odgovara, on pruža ruke, pa pada ničice. Svijetlo ugasne.)

Brat Lav povlačeći se :

Slava Gospodu, mir Franji, a radost u meni i u srcu sve braće moje ! Sreća ! Sreća ! Sreća za sve nas ! Da je ovako posjećen jedan od naših ! Sreća me nagnala da preglasno govorim ; ali brat naš je predaleko od mene, da me čuje. *(Stupajući k mostu zašumi lišćem, a Franjo ga zove natrag.)*

Franjo :

Brate ovco. *(Brat Lav se zaustavlja)* Brate ovco, ne miči se više. Ja sam čuo kako Tvoje noge miču lišće. Čekaj me.

Brat Lav :

Oh, Gospode ! Ja sam uhvaćen

Franjo :

Ti me čekaš ?

Brat Lav :

Da, dobri Oče *(Okreće se kao đak uhvaćen u pogrešci. Franjo ga stigne.)*

Franjo :

Tko si ti ?

Brat Lav :

Ja sam brat Lav, moj Oče.

Franjo :

Brat Lav ? To je nemoguće. Ja dobro poznajem tog brata i ja ga očinski volim. Ja znam neke njegove mane, kao što ih znam svemu svijetu osim sebi, ali mu ove ne znam. Brat Lav je skroman. On mi svake noći mora donijeti hranu za slijedeći dan, u doba jutrenje ; ali dogovoreno je s njim, da ako mu ja ne odgovorim, znači, da je moja dužnost drugdje i da se on mora povratiti braći. On to znade ; on mi je to obećao ; on me ne bi htio mučiti, jer me i on voli i jer mi duguje po pravilima poslušnost. Ne, to nije brat Lav.

Brat Lav :

Ipak on je to, dobri Oče... i on je sve, što Ti kazuješ.

Franjo :

Zašto si došao amo brate Ovco ? I zašto si prešao most ? Zašto si me promatrao kao nešto, što uhađa zlo ?

Brat Lav :

Ja se nisam ništa takva usuđivao učiniti. Ali ja sam Te vidio u dubokoj molitvi, pa me je radost nad tim zadržala dulje, nego što bi smio ostati. Tako je dobro promatrati pravu molitvu.

Franjo :

Jesi li tako siguran, da sam dobro molio, mili brate ? Ti si me čuo ?

Brat Lav :

Oh, brate Franjo.

Franjo :

Ne laži, ne laži !

Brat Lav :

Ne bi se ni usudio. Ali ja bih mogao sve reći.

Franjo :

Dobro, ja Ti zapovijedam, da kažeš sve što si čuo !

Brat Lav :

Moj Oče, to nije baš bila molitva. Barem mi tu ovako ne obavljamo. Konačno, bila molitva ili ne, Ti si opetovao tri puta isto : »Tko si ti, moj Bože, Bože, preslatki ? a tko sam ja, crvić neznatni, Tvoj beskorisni sluga ?« I ti si opetovao : »Tko si Ti, moj Bože, Bože preslatki ?... a tko sam ja ?.....«

Franjo :

I Ti si ostao sva tri puta, brate Ovco ?

Brat Lav :

Krivo sam imao, Oče, i ja se optužujem. Oh, oh, oh. *(Klekne.)*

Franjo :

Ne, ne, podigni se ! Nitko nije, naravno, odgovorio ?..... Ne pita se Boga tko je On.

Brat Lav :

Ja ne znam, Oče.

Franjo :

Ne laži. Ti znaš nešto.

Brat Lav :

Ja znam, ja znam da sam vidio vatru u granju, da si Ti tri puta ispružio ruke i da mi je odgovor izbjegao. Prije je to bila pjesma no govor, prije glazba no pjesma, prije... ja ne znam reći... od glazbe... bila je...

Franjo :

Dakle, Ti nisi razumio. To je glavno.

Brat Lav :

Ali, dobri Oče, Ti, Ti si razumio ?

Franjo :

Što Ti o tom znaš ?

Brat Lav :

Dobri Oče, ne laži. Ako mi hoćeš iskazati veliku milost, kazat ćeš mi koji je bio odgovor Božji na Tvoje neskromno pitanje ?

Franjo :

Oh, dragi mali brate Ovco... Pošto je naš Gospod odgovorio meni koji sam toliko ispod njega, mogu i ja odgovoriti Tebi, koji si, sigurno, ispod mene, ali ne toliko da me ne razumiješ. Kako sam govorio riječi što si čuo, znaj dakle mali brate, dvostruki trak svijetla udario je moje srce, i ja sam upoznao sebe i Boga. »Tko si Ti, moj Bože, Bože preslatki ?« govorio sam, a moj pogled je tonuo u neizmjerni i oštri ponor Njegove mudrosti. »Tko sam ja ?« i ja sam vidio do mojih nogu ponor moje bijede. Onda sam se zastidio što se Gospod udostojao posjetit me. »Franjo, Ti ćeš mi učiniti tri dara«, zapovijedi veličanstveni glas. »Koje, o Gospode ? Ja sam sav Tvoj, a nemam ništa.« »Franjo potraži na tvojim prsima.« I pipajući u jednom rukavu moje halje, nađoh tri zlatna ploda savršeno okrugla, te ih darovah Gospodu. Jedan je bio plod siromaštva, drugi čistoće, a treći, najljepši, poslušnosti. Sada nije bilo na njima mrlje rđe, nije bilo crvljeg ujeda, a darujući ja sam ih još bolje posjedovao. *(Iza stanke)*. Pusti, mali brate Ovčice. Ono, što još treba reći, nije za te. Za malo dana, Bog će na ovom brijegu učiniti tako velika tako čudesna djela, da će po svem svijetu svijetliti, djela tako nova, da takova još nisu viđena.

Brat Lav :

Oče, ja klečim i molim Te za oproštenje.

Franjo :

Dajem, dajem ti. Ne predamnom, moj mali brate! Uzajmi tvoju knjigu časak ili bolje otvori je na sreću. Ja ću čitati. *(Brat Lav pokazuje svoju knjigu, otvarajući ju na sreću, te ju stavlja Franji pred oči.)*

Brat Lav :

Eto, Oče!

Franjo (čitajući.)

Onda Pilat reče : »Što ću dakle učiniti iz tog Isusa prozvanog Krista ?« Oni odgovoriše :

Brat Lav (dovršavajući.)

»Neka ga raspnu!«

Franjo :

Dobro. Zatvori opet, mali brate, i nanovo! *(Brat Lav zatvori i otvori knjigu. Čitajući.)* Kad su ga raspeli, razdijeliše odjeću njegovu.....« *(Bratu Lavu.)* Još jednom. *(Isto kao prije Čitajući.)* Ali kada dođoše Isusu, videći ga mrtva, ne razbiše mu koljena, nego jedan od vojnika otvori mu prsa udarcem koplja, a izađe krv i voda.« *(Stanka. Zatvarajući knjigu.)* Hvala, brate Ovco. Ja mislim, da znadem što Bog hoće od mene. Vrati se. Ali mi obećaj, da ne ćeš više igrati znatiželjnika. Idi, idi.

(Brat Lav se povlači. Franjo se vraća u kolibu, pada ničice, a nakon časka Anđeo sličan prvomu, ulazi lagano s desne strane, dirne ga u rame i kaže mu.)

V.

Anđeo :

Franjo, ja dolazim da te tješim, moj slatki brate. Jesi li spreman ?

Franjo :

Jesam.

Anđeo :

Tvoja molitva je uslišana. Ti si u svom srcu zamolio dvije milosti. Da trpiš, koliko je moguće, muku Sina Čovječjega i da iskušaš, koliko je moguće, ljubav, koja ga je nagnala, da ih traži, tvrdeći da je bio Bog. Slijedi me dakle. *(Franjo se pokloni, uspravi i slijedi Anđela u šumu.)*

VI.

(Scena je prazna. Mjesečevo svijetlo što je šumu napunjalo sakrije se, burna simfonija grmi u daljini; tama postaje potpuna, a nevrijeme napunja noć. Onda braća Lav, Anđeo prvi i drugi ulaze pipajući s desne strane.)

Brat Lav :

Brate Prvi, jesi li ti to ?

Brat prvi :

Ja sam. A ti si brat Lav, ja prepoznajem Tvoj glas.

Brat Lav :

Gdje je brat Anđeo ?

Brat Anđeo :

Tu sam.

Brat prvi :

Brat treći nije s nama.

Brat treći :

Dolazim, dolazim....

Brat Anđeo :

Kamo idemo ?

Brat Lav :

Mi smo pilići, koji traže svoju majku.

Brat prvi :

Brat Franjo zabranjuje prelazit most.

Brat Lav :

Oh! Ja se ne bi bojao preći ga. — Evo ga; ja mislim, da držim drvo. — Stoj! Mi ćemo ovdje biti bliže našem Ocu. *(Oni se stisnu oko ulaska na most.)*

Brat prvi :

Kakav vjetar.

Brat Anđeo :

Kakva tama.

Brat treći :

A sada grom!

Brat Lav :

To mora biti konac svijeta. Stisnimo se jedan uz drugog, te preporučimo dušu Bogu.

Brat prvi :

Oh, naši jadni grijesi, kako su teški, brate Lave!

Brat Lav :

I ja mislim, da su teški!

Brat Anđeo :

Kako ćemo se pojaviti pred Bogom s tim teretom na leđima ?

Brat treći :

Ne mislimo na se, moja mala braćo. Pošto je vrijeme Uzvišenja Križa uđimo u Raspeće Spasiteljevo.

Ostala trojica :

Dobro, brate treći.

Brat treći :

Tiho!

Ostala trojica :

Tiho!

(Kleknu u polukrug dostizujući se koljenima jedan drugog. Šute. Simfonija bure raste; neobično svijetlo obasjava nebo i drveće, sa pet velikih trakova, koji će odgovarati utiscima pet rana na tijelu Sveca, a svaki je u simfoniji podcrtan odgovarajućim zvukom, koji će ujedinjavati oštrinu za slatkoćom.)

Brat treći:

Prvi čavao ulazi u desnu ruku.

Ostali:

O slatki Gospode. *(Prvi zvuk, prvi trak svijetla. Stanka.)*

Brat treći:

Drugi čavao ulazi u lijevu ruku.

Ostali:

O slatki Gospode! *(Drugi zvuk, drugi trak svijetla. Stanka.)*

Brat treći:

I još jedan, u desnu nogu.

Ostali:

Oh, oh! *(Treći zvuk, treći trak. Stanka.)*

Brat treći:

Jednako i u lijevu nogu.

Ostali:

Oh! *(Četvrti zvuk, četvrti trak. Glazba se uzdiže do krika agonije, a zatim opet pada.)*

Brat treći:

Koplje otvara prsa. *(Peti zvuk, peti trak.)* Srce Božje se ispražnjuje na nas.

Ostali:

O Gospode! O Gospode! O Gospode!

(Poslije posljednjeg zvuka slijedi neposredno grom, simfonija sva teče u slavi, serafična, radosna, te ugasuje u miru jednolične radosti. Slatko svijetlo rose. Braća se dižu, plačući.)

Brat treći:

Zora oproštenja kleči na brijegu... Slušajte! Stada se bude.. Još nije ponoć, a evo dana.

Ostali, grleći se:

Vaši grijesi su oprošteni! Naši grijesi su oprošteni.

Brat treći:

Jest, radujmo se zajedno. Ali tko je primio muke Isusa Krista?

(Duga stanka. Zora polagano ugasnjuje, a javlja se nanovo mjesec, a s lijeve strane dolazi brat Franjo, koji stupa mučno, držeći ruke ukočeno i daleko od tijela.)

Ostala braća:

Zdravo, brate Franjo!

Franjo:

Vi ste tamo, moja mala braćo.

Brat lav:

Kakve li noći, brate Franjo.

Ostali:

Kakve li noći!

Brat Lav:

Mi smo vidjeli kako se nebo lomi... te smo se bojali.

Franjo:

Oh, što?

Brat Lav:

To je uostalom razlog, zašto smo došli ovamo. — Zatim se pojavila zora, vanredno lijepa zora kakve nema svaki dan..., ali eto je, gdje već zapada... Ah! Kakva noć! *(Stanka).* Ti ne veliš dakle ništa?

Franjo:

Bog je velik.

Brat Lav:

Bog je velik, sigurno... Ali ipak... ipak!... Ti se ničemu ne čudiš. *(Zlobno.)* Ah! Ti si možda spavao? *(Franjo ne odgovara.)* Tebe boli hodanje?

Franjo:

Malo.

Brat Lav:

Jako. Ti si se možda ranio na kojem kamenu. Pokaži ovu nogu. Nije ništa.

Franjo:

Nije ništa.

Brat Lav:

Ruke te bole? Ti ih držiš ispružene, sasma ukočeno. Da nisi pao na ruke?

Franjo:

Ne, brate Lave!

Brat Lav:

Ne sakrivaj ih u rukavima.

Brat prvi:

Oh, ti trpiš, Oče. Sada se hvataš za srce.

Brat Anđeo:

Što ti se dogodilo? *(Zaokupe ga.)*

Franjo:

Ja vas molim. Nisam li bar sretan čovjek? Ne pitajte više!

Brat Lav:

Ja ipak vidim krvi na tvojem tijelu.

Franjo :

Brate Lave !

Brat Lav :

Ti ne ćeš da lažem ? Ja ne mogu reći da ne vidim, kada vidim. *(Stanka.)*

Franjo :

Jest, braćo moja. Bog je ove noći učinio velike stvari. One moraju ostati između Njega i njegova sluge tajnom.

Brat treći :

Braćo... braćo... Ja mislim, da sam razumio. *(Padajući ničice pred Franjom.)* Oče !

Franjo :

Ustaj, sinko. *(Diže ga.)* Slušajte me. Ja ću vas pitati za savjet. *(Stanka.)* Recimo, da je jedan od vas upućen u tajnu po Gospodinu Bogu, da bude svjedok neizrecivih čudesa. Ne mislite li, da samim tim, Bog od njega traži tajnu nad tim stvarima ? Inače u protivnom slučaju, bio bi ih pokazao svima.

Brat treći :

Ja te prekidam, dobri Oče. Ako ih nije pokazao ostalima, znači, da ostali nijesu bili dostojni vidjeti ih.

Franjo :

Nitko nikad nije dostojan.

Brat treći :

Neka bude ! Recimo samo da su nesposobni. Ali ako ih nisu vidjeli izravno, nije im možda zabranjeno vidjeti ih neizravno. Ako je izravan pogled bio od koristi prvomu, velik je za njega grijeh, ako ne učini da se po neizravnom pogledu njima okoriste i ostali.

Franjo :

Ti misliš ?

Brat treći :

Kada naš brat Sunce daruje svoje zrake bratu mjesecu, brat mjesec ne nećka se da ih odmah pošalje našoj sestri Zemlji i onima, koji ju nastavaju. Ako bi se on nećkao, bio bi ukora vrijedan, kao i brat o kom govoriš, a čije ime nam nisi kazao. Ovo svijetlo mjesečevo ti daje krivo, Oče. Koji je dakle to brat, molim Te ? *(Stanka.)*

Franjo :

Brate treći, ti mnogo stvari, što ljudima ostaju sakrivene, vidiš. Imaš u tom pravo. Što me i stajalo da govorim, ja ne ću zadržati za se objavu, koja vam može koristiti. Ali znajte, dobro da me je Bog odabrao zato, jer nigdje ne bi bio mogao naći grubljega oruđa da na njem pokaže svoj majstorluk klesara ljudi i da na njem utisne sliku svog Božanskog Sina. Sjednite. Vi ćete saznati, što je učinio iz mene. *(Svi ganuti, sjednu do njegovih*

nogu.) U najtajnijem dijelu molitve moje, dakle, dotakne me Seraf, koji je s neba silazio brzim letom, kao orao za nevremena, te stigavši zaustavi se nadamnom. On je imao šest ognjenih krila, oštrih i jakih, dvije mu se ravno nad glavom dizale, dvije su se sa strane širile za lijet, a ostale dvije padajući pokrivahu mu tijelo. Taj orao ili seraf bio je slika čovjeka raspetoga... Sam, Naš Gospodin Isus, koji me je na križ položen ljubezno gledao, napunjajući me radošću, samilošću, čuđenjem, stravom. Oh ! Oh ! vječni Serafe ! Smrtno tijelo ! Tvoje Božanstvo i Tvoje čovječanstvo zajedno, u jednom jedinom pravom plamenu unijeli su vatru u moju dušu — i moja duša bi preobličena savršeno sličnom s Kristom na križu. Ljubav ! Ljubavi ! Ljubavi !... *(Stanka.)* Dotle se moje tijelo, poput grude zemlje, podavalo volji Božanske Ljubavi..., kada sam se probudio, nađoh na njem znak.

Brat Lav :

Na rukama !

Brat prvi :

Na nogama !

Brat Anđeo :

Na boku !

Brat treći. (Padajući ničice.)

Oče naš ! *(Drugi čine što i on.)*

Franjo :

Odonda braćo razdiru me radost i muke ; jedna na duši, druga na mesu ; koliko je teža ova, toliko je ona slađa. Takav je zakon što ga ja nosim, kojeg sam primio od Boga.

Brat Lav. (Oduševljeno.)

Mi ćemo poljubiti Tvoje ruke kao njegove !

Brat prvi :

Tvoje noge !

Franjo :

Ne, ne približite se. Kada budem odviše krvario, brat Lav će povezati moje rane, a vi ostali ćete se ponašati kao da nijesam ništa rekao.

Brat treći. (Naginjajući se, da mu poljubi ruku.)

Jedamput, Oče..., ruku ?

Ostali :

Jedamput ?

Franjo :

Neka bude. Ne pritištite odveć jako vašim usnama... a vatra, koja me ranila, neka vas pogodi u srce. *(Klanjajući se ljubi mu ruku. Stanka.)* Sada vas ostavljam, moja mala braćo. Moja korizma je obavljena ; ja se vraćam sa svetog brda oko kojega se vi brinite odsele. Neka ono bude uvijek puno molitava, hvalospjeva, suza ! Gospod Bog mi je povjerio i druge tajne, koje ne ćete doznati za mog života. Ja moram dovršiti život u dolini u kojoj sam se rodio, a sada mi je malo stalo: ja sam već

prešao preko smrti. Zbogom, draga mala braćo! *(Zagrli, te pođe nekoliko koračaja teturajući.)*

Brat Lav:

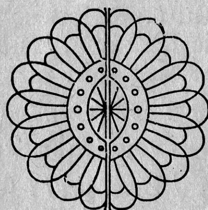
Ti ne ćeš Oče sići sam? Naš Gospodin je uzeo Simona da mu pomogne kod nošenja Križa.

Franjo:

Dođi, dakle, brate Ovco, kada i onako moraš zavijati moje rane. Vi, koji ostajete, ne zaboravite tajnu savršene radosti, koju mi je stoput ljepša no što sam sanjao, otkrio Gospod. *(Izlazeći.)* Ljubavi! Ljubavi! Ljubavi!

(Nestaje s desne, naslonjen na brata Lava. Druga braća kleknu dok zora rudi, te zapjevaju uz pratnju cvrkuta ptica, koje predstavlja simfoniju, Pjesmu Suncu.)

Finis A. M. D. G.

Pjesma Suncu.

(Pjesma sv. Franje).

»Svevišnji, svemogući, dobri Gospode!«
Tvoja je hvala, slava i čast i svaki blagoslov.
Tebi samo one dolikuju, Svevišnji,
niti je ikoji čovjek vrijedan, da te spomene.

Slava ti, moj Gospode, u svim tvojim stvorenjima,
navlastice radi gospodina brata sunca,
što nam daje dan i što nam po danu svijetli.
A ono je lijepo i sjajno, i u velikom sjaju
moći tvoje, Svevišnji, znamenovanje.

Slava ti, moj Gospode, poradi brata mjeseca i zvijezda,
što si ih stvorio na nebu,
svijetle, mile i lijepe.

Slava ti, moj Gospode, poradi brata vjetra
i radi zraka i radi vedra i oblačna i svakog vremena,
po kojem hraniš svoja stvorenja.

Slava ti, moj Gospode, radi sestre vode,
koja je veoma korisna
i smjerna i dragocjena i čista.

Slava ti, moj Gospode, radi sestre vatre,
kojom rasvijetljuješ noć,
i ona je lijepa i ugodna i jaka i moćna.
Slava ti, moj Gospode, radi naše sestre majke zemlje,
koja nas hrani i drži
i raznovrsne plodove daje sa šarenim cvijećem i travom.

Slavite i blagosivljajte Gospoda i zahvaljujte mu,
i u velikoj mu poniznosti služite!

Slava ti, moj Gospode, radi sviju, što opraštaju od ljubavi
prema tebi i podnose slaboće i nevolje,
blaženi oni, koji ustraju u miru,
jer ćeš ti, Svevišnji, okruniti.
Slava ti, moj Gospode, radi naše sestre smrti tjelesne,
kojoj ne može nijedan živi čovjek izmaći.
Jao onima, što umiru u smrtnom grijehu.
Blago onima, što se pokoriše tvojoj svetoj volji.
jer im druga smrt neće nauditi«.

TISKARA NARODNE PROSVJETE, ZAGREB.

CIJENA 4 DIN.